

AT GÖRKEZIJİ

Görkeziji türkmen elipbiýine görä düzülendir:

A B Ç D E Ä F G H I J Ž K L M N Ň O Ö P R S Ş T U Ü W Y Ý Z

Goýy harplar bilen bellenilen sahypalaryň san belgileri, esasy salgylanmalary kitabyň niresinden gözlemelidigini aňladýar. I GOŞUNDA girizilen dermanlar Dermanlaryň at görkezijisinde, 341-nji sahypada berilýär.

A

Abort, 243, 284, 414-415

(şeýle hem Düşen Çaga bölümüne serediň).

Abordtan soňky gaýry üzümeler, 243, 414-415

Açlyk (ser. Kem iýmittenme)

Adamyň immunodefisit sindromy
(ser. AIDS)

AIDS, 236, 399-401, 416

gurşajy demrew, 204

kömelekli infeksiýa, 232

inçekesel, 179

Agramlylyk

we berhiz, 110-111, 127

mukdary kesgitlemekde, 340

öý terezileri, 250

agramyň ýitmegi, 125-127, 325-326

funtlarda we kg-de, 62

dermanlary ölçemek, 59-61

agramyň artmagy, çagalarda, 297-304

göwrelilikde agramyň artmagy, 247, 250

Agramyň ýitmegi,

ötüşen horlanma, 179, 180, 400

dürli sebäpler, 20

agramy nähili ardyrmaly, 128

täze doglan çagalarda, 273

birden suwsuzlanma, 151

(Şeýle hem ser. Kem iýmittenme)

Agry

hakda soramak, 29

arkada, 173-174, 248

döşde, 179, 325

garynda, 35-36, 94-95, 128, 146, 243

gözde, 217, 219, 221, 222

bogunlar, 101-102, 175, 310, 324

ayaklarda, 213

dişlerde, 165, 231

peşew goýberişde, 146, 235-236, 239, 242-243

kesellere garşy dermanlar, 19, 52, 75-76, 162, 335, 379-380

(Şeýle hem ser. Gysylmalar, Kellagyry)

Agyrly bogunlar, 101-102, 173, 310, 324

Agyzdan-agza dem berme, 78-80, 413

täze doglan çagalara, 262

Agyz, 107, 229-232

Akupunktura, 74, 401

Akyl kyncylyklary, 18, 114, 318

Ak tegmiller we deridäki kesmekler, 206-207, 232.

Akyl-huşsuz keselli, 78, 425,

dem alma, 32,

görejiň ölçegi, 33

şokda, 77

Alamatlar, 20, 29, 427

Alkogolly içgiler

ýyly ury, 81

döreyän kyncylyklar, 119, 148-149,

325, 326, 400, 416.

Alkogolsyz içgiler, 155, 161, 229.

Allergik täsirler, 23, 54, 166

deride, 203

dermanlar 337, 386-387

dermanlara, 54, 56, 68, 70-71, 351.

Allergik rinit (bede gyzydymasy) 165, 427

Allergik şok, 70, 105, 351, 386-387, 410

Aloe wera, 13, 129.

Amatlylyk (keselli üçin), 39

Amýoba, 144-145, 336, 368-369, 419

Amputasiýa 409, 419

Anabolik steroidler, 51

Analgetikler (agyryny aýyryjylar), 379-380

Anestetikler, 380-381.

Ankilostoma (nematoda), 133, 142

Anonim arakhorlar, 417, 429

Antasidler, 52, 64, 129, 248, 324, 381-382

Antibiotikler (gysga gerimdäki), 56, 58.

Antibiotikler (gin gerimdäki) 56, 58, 353, 356-359.

Antibiotikler, 52, 55-58, 156, 351-365.

Antitoksinler, 388-389, 419

Allergik şok, 70, 105

bürmek keseline garşy, 389,

(şeýle-de, zänerlenmä garşy)

Apopleksiýa, 37, 78, 288, 327.

Arakhorluk (148-149), 416-417, 419

Arassalaýjyly, 15-16

öte köp ulanma, 92, 126

Arassaçylyk, 131-139

esasy düzgünler, 133-139

dogrumda, 260-263

çagalarda, 136, 296

enjamlar, 74, 401

agyz boşlugynda we dişlerde, 229-231
 şahsy gigiýena, 39, 41, 133-135
 jemgyýetçilik arassaçlygy, 137-139
 infeksiýalaryň önüni almada, 74,84, 401, 414
 sanjym edilende, 68, 74, 401

Artbujak, 233, 419
 babasyl, 175
 ondaky ýaralar, 238,400, 402,403

Arkadaky agyry, 173-174, 248

Arlyklardan döreyän örgün, 215, 427

Artrit (bogunlardaky agyrylar), 173, 324
 dermanlar, 51, 379-380

Askaridalar (gurçuklar), 140-141,419
 demgysma, 167

Ateroskleroz, 326

Atletiň aýagy, 205

Aýaklar,
 çayşyk dabanlylyk, 319
 duýujlygyň ýitmegi, 127, 162, 173, 191-192
 çişler, 113, 124, 144, 176, 248-249, 323
 gaýçy ýaly kesişmek, 320
 aýaklaryň barlagy, 37
 agyrylar, 288, 321

Aýallaryň saglygyna gözegçilik, 291

Aýbaşy döwri, 245-246, 281, 394-396

Aýyрма
 neşelere ýygyn etmeden, 417
 göwreliligiň önüni alma, 285, 290

B

Babasyl (ser. Çişler)

Badam şekilli mäziň sowuklamasy (tonzilit), 304

Bagyr, 36, 425
 iriňli dömmesi, 144-145
 kesel, 172, 288, 328
 infeksiýasy, 172

Bagyr sirrozy, 108, 148, 328

Baha berme, 20, 424

Bakterial dizenteriya, 145
 ganyň bakterial infeksiýasy, 273-275.

Bakteriya, 19, 55, 419

Balykgulaklar, 146

Bankalar, 22, 419

Barlaglar,
 göwreli aýallar, 250-253
 keselli adam, 29-38
 göwüsler, 279
 gözler, 223
 köriçege üçin, 36, 95
 ingi, 94, 317
 dyzlaryň refleksi, 183

Başaylanma, 327, 249

Bede gyzdymasy, 165

Bedeniň gurluşy üçin iýmit, 110

Bedeniň temperaturasynyň pes bolmagy,
 409

Beden doňmasyndaky tiz kömek, 408-409

Bejeriş serişdeleri (ser. Öý serişdeleri)

Bellanyň ysmazy, (ysmaz keseli) 327

Beloklar, 110, 11, 112-121

Beň, 416

Berhiz (kesgitli keseller), 40, 124-130
 turşulyk dispepsiyasy, sary gaýnama ýa-da
 ýaralar, 128-129
 gan azlyk, 124,
 iç gatama, 16, 126, 383
 süýji keseli, 40, 127
 içgeçme, 155-156, 159
 semizlik (ýag ýygnaýma), 126
 zob, 130
 ýokary gan basyşy, 125

Berhiz, 421
 dykylma, 23
 temperaturada, 8
 enelere dogrumdan soň, 8, 123, 276
 kesel adamlar üçin, 40,123
 kiçi çagalar üçin, 120-122
 aýratyn kesellerde, 40, 124-130, 154-156
 ýaramaz pikirler, 123
 gaça durmaly zatlar, 119
 sagdyn bolmak üçin nämeleri iýmeli, 110-111
 dermanlary içip, 123
 içilýän kontraseptiwler bilen, 286
 (Şeýle hem ser. Iýmit, Iýmitlenme)

Beýni (serebral paraliçi) 320

Beýni-damar ysmazy 37, 78, 288, 327

Beýnä şikes ýetmeği, 319-320
 tutgaýlar, 319
 temperaturanyň ýokarlanmagyndan, 76
 ýasy soguljanyň kistasyndan, 143

Bekemedik beýni (ýumşak ýer)
 bekemedik, 6, 9, 151, 274
 çişen, 274
 (Şeýle hem ser. Suwsuzlanma)

Beze tegmili, 212

Bildäki agyry, 22

Bilelikde işläp, s5, s25

Bilimiň çäkleri, s4

Bilgarsioz, 146

Birlikler (ölçeg) 60

Birleşdirilen dermanlar, 52, 385

Birleşdirilen usullar (dogruşa gözegçilik), 285, 292

Bitlilik, 134, 190, 200, 273

Bitotyň tegmili, 226

Bogulma, 79, 314

Bogun guragyrysy, 27, 310

Bokurdagyň sowuklamasy, 163, 309-310

Bokurdak
 çiş, 10, 130, 421
 bokurdakda bir zadyn galmagy, 79

Boýun (yatgy boýunjygy) 237

Bokurdak
 döwük, 99
 eplenmeýän, 38, 182-185, 274

Böwrekdäki daşlar, 235, 422

Böwrek, 233-234, 425
Bronhit, 170
Brusellýoz (Malta gyzdyrmasy), 27, 188
BSŽ sanjymlyry, 147, 180, 185
Bubon, 238, 40-3, 420
Bug, gyzgyn bug bilen dem alma, 47, 118
Büreler, 190
Büreler, 201, 420
Bürmek keseli (gysylan äň), 182-184
ýaralardan, 84, 89, 407
täze doglan çagada, 182-183, 273
dermanlar, 336-337, 389-390
sanjymlyr, 147, 184, 296
Burun, dykylma we dümew, 164-165, 384
Burundan gan akmasy, 11, 83

Ç

Çagadan-çaga maksatnamasy, 322

Çagalar

we içgeçme, 151-153, 159
iýmitleniş, 112, 113, 120-122, 295
sanjymlyr, 73
ösüşü, 107, 297-304
islenilen çaga sany, 283, 294
infeksiýa keselleri, 311-315
horlanma, 112-114, 154, 303, 305-306
akyl taýdan yza galanlar, kerler ýa-da şikes
ýetenler, 318
dogabildi kynçylyklar, 316-321
agyr keselliler, 214,
sanjymlyr, 147, 296
(Şeýle-de ser. Körpeler, Täze doglan çagalar)

Çaganyň doglusy

soňundan gan akma, 264-265
gurplandyryjylaryň dogry ulanylyşy, 265-266
göbek bagynyň kesilişi, 262-263
agyr dogrumlar, 267-269, 319
infeksiýa, 260-276
çaganyň ýatysy, 257, 261, 267
enäniň ýatysy, 260
wagtyndan öň, 262
taýynlyk, 254-256
dogrum alamatlary, 258
ýyrtlymalaryň tikilşi, 269

Çaganyň ösüşü (boýy), 107, 297-304

Çaga ýoldaşy (Plasenta) 262, 269, 425

Çaga orny (çaga ýoldaşy), 262-264, 269, 425

Çaga ysmazy (ser. Poliomiýelit), 37, 314

Çaganyň öz-özünden aýrylmasy (ser. Çaganyň düşmegi)

Çaganyň saglyk kartasy, 20, s24, 297-304, 422

Çakma, 106

Çakma

ýabany haýwanlary (guduzlama), 181
zäherliler, 104-106
infeksiýa döredijiler, 89
bejeriş, 86

Çakyza, 162, 423

Çanaklyk agzalarynyň sowuklamasy, 237, 243, 244, 414

Çapyklar, ýara yzlary

göz perdesinde, 224, 226, 228
gabaklarda, 220
öňüni alma, 97

Çaşy gözlülük, 223, 318

Çaşyk dabanlylyk, 319

Çaý çemçesi (ölçeğ üçin), 61

Çägeli haltalar, 100

Çilimler (ser. Çilim çekme)

Çilim çekme,

göwrelilik döwründe, 318, 416
döreýän kynçylyklar, 119, 129, 149, 289, 325,
400, 416

Çişler (babasy), 16, 175, 428

göwrelilikdäki, 248

dermanlary, 392

Çişler,

garyn boşlugynda, 35, 243, 280
göwüsler, 279
ýüzde we bedende, 191, 228
öşýänleri, 196, 280
(Şeýle hem ser. Limfodüwünler)

Çişler,

göwüsleriň çişmegi we çişler, 278-279
dermanlar sebäpli döreyänler, 68, 70-71, 231
öý bejerişi, 12
garrylykda, 323
döwlen eller we aýaklar, 14
elleriň we ýüzüň, 108, 239, 249
damar we siňir süýnmelerinde, 102
gözlerde, 144, 221, 313
daban, 113, 124, 144, 176, 248-249
ýumurtga haltajygy ýa-da ýumurtgalar, 312, 317
infeksiýalarda, 194
(şeýle hem ser. Limfodüwünler, Çişen garyn,
Wenalaryň warikozy)

Çitçiti 13, 232

Çüýşeden iýmitlendirme, 120, 154, 296

Çybyn-çirkeýler, 186-187

Çykaryp alma (göwreliligin öňüni almak üçin), 285, 290

Çykuwlar, (dömmeler) 243

göwüsde, 278
infeksiýa sebäpli, 67, 68, 74
bagyrdä, 144-145
dişlerde, 230-231
deri astynda, 202

Çykyklar, 38, 101, 316, 420

Çykan bogunlar 102

D

Daban gabarçagy, 210

Dalak ulalmasy, 186, 393, 426

Damar süýnme, 102

Daňylar, 85, 87, 101-102, 336

Daun keseli (mongolizm), 318, 423

- Daýhançylyk**, 412-413
Däpler, 3, 11, 1, 2, 21
Dekongestantlar, 164, 165, 421
Demgysma, 167, 337, 385-386.
Dem alyş (respirasiýa), 426
kynçylyklary, 23, 57, 168, 181, 274, 325, 410
gyzgyň bug bilen dem alma, 47, 168
keselli adamlarda, 32
saklanma, 80
(şeyle hem ser. Öýken keselleri, Agyzdan-agza dem bermek)
- Demir**
gaplar, 117
baý bolan ýmit, 124,
limon şerbetindäki çüýler, 118
gerdejikler, 118, 124, 307, 335, 393, 405
- Demrewli gijilewük**, 14, 205-206, 372
- Denge**, 184
Denge gyzyrmasy (ser. Denge)
Derman otlary, 12-13
Dermanhanaçy, oňa ýüzlenme, 338
Dermanyň söwda belligi, 55, 333, 339, 428
Dermanlaryň ýaramlylyk möhleti, 332
- Dermanlar**
söwda belligi, 55, 333, 339,
täze doglan çagalara gözegçilik, 54, 272
dermanlary öte geçip ulanma, 50-53
dogrumda we ondan soň, 266
göwrelilikde, 54, 247
esasylyk, 333, 339
ulanyş düzgüni, 18, 19, 49-73, 339-396
dermansyz bejeriş, 45-48
ölçeg mukdary we berliş düzgüni, 59-64, 340
görkezmeleriň ýazylyşy, 63-64
ulanyş çäklendirmeleri, 8, 19, 49
sanjymlar üçin berilmeýän dermanlar, 56
täsirler, 68, 70-71, 351
ulanylyşy, mukdary we seresaplylyk çäreleri, 339-398
haçan içmeli däl, 54-64
ýaş çagalalar üçin, 62
- Derman ulanylyşynyň howplulygy**, 50
Dermatitler (galtaşmalar bilen) 204, 421
- Deri**
ragy, 211, 399
dürli keselleriň tablisasy, 196-198
keseller, 193-216, 406, 422
guraklyk, 107, 208
barlagy, 34
çagalarda, 215, 308
dermanlar, 334-335, 371-374
agyryсыз ýaralar, 191, 237, 279
ýaralar, 212-213
inçekeseli, 179, 212
- Deriniň, dodaklaryň we dyrnaklaryň gögermegi**, 30
Deridäki örgün, 216, 236, 400
arlykdan, 215, 421
- kiçijik gögerme ýaly, (örgünlik), 190
allergik täsirler, 68, 106, 203-204, 358
garamykda, 311
gyzyljaly gyzamykda, 312
gyzamykda, 30, 311
merezýelde, 238
öňüni alma, 133
gijilewükli, 199-200, 203
- Derýa körlügi**, 227-228, 378
Deşme, (ser. Ingi)
Diabet (Süýji keseli) 127, 250, 410
Diafragma, 285, 290, 396
Dil, 232
Diş agyry, 231
Diş etleri, 229-232
gan akma, 107, 231
agarma, 124
derman ulanylanda çişme, 231
- Dişlerdäki köwükler**, 229-230, 421
Diş pastasy, 230
Diş çotgasy, (öýde taýýarlanýan), 230
Dişler, 133, 229-232
Dizenteriya, 144-145, 421
(şeyle hem ser. Içgeçme)
Differiya, 147, 296, 313-314
Dogabitdi şikesler, 7, 247, 273, 289, 318-321, 412
Dogrumdan öňki gozegçilik, 250-253
Dogrum joly (ser. Jynshana)
Dogrum gyzyrmasy, 27, 276, 283, 426
Dogrum işi, 258-262, 264, 426
ýalan dogrumlar, 258
dogrumdaky kynçylyklar, 267
dogrumyň ýakynlaşma alamatlary, 258
derejeleri, 259-262
(Şeyle hem ser. Çaganyň dogluşy)
- Dogrumlar**, (ser. Çaganyň dogluşy)
Dogruşa gözegçilik, (ser. Maşgalany meýilleşdiriş)
Döwükler (ser. Süňkleriň döwülmeği)
Döwükdäki gyzyrma, (ser. Denge gyzyrmasy)
Drenaž üçin ýatýş, 169
Duş, 241, 247, 258, 281, 361, 427
Duz
ýodlanan, 130, 247, 318
arassalanan, 16
- Düşen çaga** (çaganyň öz-özünden aýrylmasy), 246, 249, 266, 281,414
Düwünler (ser. Limfodüwünler).
Düwünçek haltasy, 256, 258, 259-260, 425
Düwürtikler, 211, 428, 395, 425
(Şeyle hem ser. Garamyk)
Düýpli keseller, s28, 42, 179-192
Duýujylygyň ýitmeği, 38, 127, 162, 173, 191, 192, 279
Dykylma, 23
az ulanma, 120, 125, 176, 249, 325, 326

E

Egin, çykan, 101

Ekin dolanyşygy, s13, 115, 117, 426
Ekizler, 251, 256, 269, 289
Eklamsiýa (göwrelileriň toksikozy), 249, 428
Eksperiment geçirme, (tejribe etme) 15
Ekzema, 216
Ellikler, rezin ýa-da plastik, 255, 262, 264, 401
Eldäki ýa-da aýakdaky artykmaç barmak, 318-319
Elleri öňe bolup ýatys, 268, 426
Emfizema, 170
Eneler
çaga dograndan soňky saglyk, 276, 280
çagalaryň saglygy we keselleri, 295-321
maglumatlar, 245-282
dogrumdan öňki gözegçilik, 250-253
(ser. Maşgalany meýilleşdiriş)
Ergin (undan duzdan we şekerden edilen), 152, 382
Erkeklik mäzi, 213, 235-236, 426
Esasy dermanlar, 333, 339, 424

F

Fetoskop, 252, 255, 428
Flanelegraf, 22
Flebit, 288
Ftorid, dişler üçin, 229,
Foliý tursusy, 118, 321, 393, 428
Furunkul (çyban), 262, 428
Furunkul (ser. Leyşmanioz)
Futlýar (prezerwatiw) 239, 285, 290, 396, 401-403

G

Gabarçaklar, 210, 423
Gabarçak, 210
Gabarçaklar
dermanlary, 358, 361
käbir ösümlikleri ellemek we ş.m. 204
ýanyklar üçin, 96
garamyk üçin, 311
ekzema üçin, 216
Gakylykly üsgülewük, (ekspektorantlar), 52, 384, 428
Gamçy sekilli gurçuklar, 142
Gan akma,
aýbaşydan galmak döwründe, 246
gan azlyk, 124
göwrelilikde, 249, 281
diş etleri, 107, 231
nähili saklamaly, 13, 82-83
huşsuz kesellide, 78
gözleriň agynda, 225
täze doglan çagada, 337, 394
güýçli, 82, 243, 246, 264, 281, 404, 410
dogrumdan soň saklanma, 263-266, 337, 391
(şeýle-de ser. Gan)
Gan
AIDS, 399, 401
lagtalary, 288

ganly üsgülewük, 168
gan gurçuklary, 146
täretde ganyň bolmagy, 128, 144-146, 157-158, 306, 401
peşewde, 146, 234
gusukda (sirroz), 328
gusukda (aşgazan ýarasy), 128
(şeýle-de ser. Gan akma)
Gan aýlanyşy, ýaramaz (ser. Wenalaryň warikozy)
Gan basyşy, 422
ýokary, 125, 249, 288, 325-326, 395
nähili ölçemeli, 410-411
pes, 77, 411 (Şeýle hem ser. Şok)
Gan azlyk, 124, 419
sebäpleri 113, 124
göwrelilik döwründe, 248-249
çagalarda, 307, 321
bejeriş, 335, 392-394
Gan basyşyň ýokarlanmagy, 125, 249, 325-326, 411
Gan basyşynyň pes bolmagy, 411
Gan berme, 401
Gangrena (çüýreme), 213
Gant, 110, 111, 382, 426
Gan ýitirme, (ser. Gan, Gan akma)
Gapyrga, (döwürleme), 99
Garagurtuň çakmasy, 106
Garaguş keseli, 38, 178, 319, 389-391
Garamyk, 204, 311
Gara siňekler, 224-228
Gara jadylyk, 5, 24
Gargyş, 2
Gark bolma, 79, 428
Garry adamlar, 83, 214, 235, 323-330
Garşy durma, 426
antibiotikler, s9, 57-58, 237, 351
infeksiýalar, 108, 120, 271
Garyn
garynň agyrmagy, 93, 94
barlag, 35-36
çiş, 280,
garynň aşagyndaky agyry, 243
(şeýle hem ser. Içege, Çişen garyn)
Garyndaky agyrylar, 12, 93, 427
(ser. Garyn, Burup agyryma).
Garyn garahassalygy, 180-190
temperaturanyň tertibi, 26
garşy dermanlar, 357-358
temperaturadaky damar urgusy, 33
dermanlara garşy durma, 58
Garynň çişmegi
dürlü sebäpler, 20
çagalarda, 107, 112, 114, 321
lýambliýa infeksiýasynda, 145
içegäniň hapalanmagy, 94
kem iýmitlenmede, 112, 114
göwrelilikde, 248, 249
(ser. şeýle-de Içegeler)

- Gasyk, limfodüwünler**, 88, 258, 424
(şeyle hem ser. Ingi)
- Gasykdaky gijilewük**, 205
- Gatnaşmak**, 1, 2, 115
- Gaytarma** (ser. Gusma-Gaytarma), 161
göwrelilik döwründe, 248-249
klizma we sürgi bilen, 15
gaytarmany nähili döretmeli, 103, 389
täze doglan çagalarda, 273
dermanlar, 161, 335, 386-387
güýçli gaytarma, 151
ganly (sirroz), 328
ganly (aşgazan ýarasy), 128
içgeçmeli, 151, 157
peşewden zäherlenme (uremiýa), 239
- Gelusil**, 173
- Gemmoragiýa** (ser. Gan akma)
- Gepatit** (sary getirme), 26, 172, 416
- Gerdejikler** (göwrelilige garşy), 285-289, 394-395.
- Gerdejikleriň bölünişi**, 59-60, 340
- Geroïn** 416-417
- Gigiýena** (ser. Arassaçylyk)
- Gijekörlük** 113, 226-227, 337
- Gijilewük**, 34, 199-200, 335, 373
- Gijilewük**
kömelek zerarly dörän, 205, 242
derman zerarly dörän, 68, 70-71, 106
ösumlik zerarly dörän, 204,
dermanlar, 335
merezýel zerarly ellerde, 238
artbujakda (awama) 141
allergiýadaky örgün, 68, 166, 203, 236, 238
garamykdan, 311
gijilewükden, 199
gurçuk infeksiýasyndan, 140-142
- Giperwentilýasiýa**, 24, 420
- Gipertoniýa**, (ser. Gan basyşynyň ýokarlanmasy)
- Gipopion**, 225
- Gipotermiýa**, 408
- Gips**, 14, 98, 319, 420
- Gifema**, 225
- Gistaminlere garşy**, 52, 55-58, 156, 351-365.
- Glaukoma**, 33, 222, 323
- Gollanma**, 5
- Goňaklar**, 424
- Göni içegäniň daşyna çykmasy**, 142, 420
- Goragly ýimit**, 110, 421
- Gorky**, 24, 422
- Gormonlar**, 244, 287, 394, 420
- Göbek**, 425
kesilişi, 262-265
göbek ingisi, 317, 318
göbek infeksiýasy, 182, 272
- Göbeklik**, 425
bürmek keseli, 182
nähili kesmeli, 262-263
infeksiýasy, 270-272
çaganyň boýnuna oralmagy, 268
- Göreçler**, barlagy, 217
- Görüş**, (ser. Gözler).
- Görüş ukybynyň barlagy**, 223
- Görüşde goşalanma**, 227
- Görüşüň ýitmegi**, 225, 412
- Gökbogma**, (ser. Gökbogma üsgülewügi)
- Gökbogma üsgülewügi**, 168, 313,
dermanlar, 336
sanjymlar, 147, 296
- Göni içege**,
daşyna çykmasy, 142, 425
- Göni basyş**, 82
- Göwrelilik**, 247-255
gan azlyk, 124, 242-249, 392, 393
gan akma, 249, 264, 281
barlaglar, 24, 250-257, 410
göwrelili bolup bilmezlik kynçylygy, 244
yatgy daşyndaky göwrelilik 280
şol döwürdäki gyzamykly gyzylyja 247, 312
düwünçegiň ösüşi we yatyşy 251-252, 257
öňüni alma, 284-295
wagtynda sagdyn galma, 247
dermanlar, 6, 54, 247
yeňil kynçylyklar, 174, 248, 251
wagtynda naharlanma, 118, 250
dogrumdan öňki karta, 253
alamatlar, 247
dogrumdan öň taýyn bolmaly zatlaryň ýygındysy,
254-255
(şeyle hem ser. Maşgalany meýilleşdiriş)
- Göwrelili bolma günleri**, 244, 291
- Göwreliniň ýüzi**, 207.
- Göwrelileriň toksikozy (eklamsiýa)**, 249, 428
- Göwrelilige garşy dermanlar**, 156
- Göwüsdäki iriňli döme (Mastit)**, 278, 423
- Göwüsler**
gözgeçlilik, 277, 279
çiş, 278-279
- Göwüs bilen ýimitlendirme**, 12, 120-122
dogruşa gözgeçlilik, 289, 294, 395
gowy ýimitlenme, 114, 116, 304
içgeçmänin öňüni alma, 154, 156
täze doglan çagalaryň, 271, 277, 405
däp bolan bejeriş, 2, 8
(şeyle-de ser. Göwüsler)
- Gözler**, 217-228
çaşy gözlülük, 223
howply alamatlar, 33, 217
guraklylyk, 107, 113
gözleriň barlagy, 33
garry adamlarda gözler bilen baglanyşykly
kynçylyklar, 323
heýwere kesellilerde gözler bilen baglanyşykly
kynçylyklar, 192
gözlere düşen zatlar, 48, 218
täze doglan çagalarda, 221, 270, 379, 392
gyzarmalar we agyrylar, 219, 225

saralma, 30, 172, 274, 328, 329
Göz yaş haltajygynyň sowuklamasy, 223
Gözleriň himiki ýanyklary, 219
Gözleriň öňündäki nokatjyklar, 227
Gözleriň guraklygy, 107, 113, 226, 392
Göz degme, 5, 421
Göz perdesi, 217-218, 224-228
Gram, ölçeg birligi, 420
Grip (dümew), 45, 57, 163, 308, 420
Guduzlyk, 181
Gulak gutlary, 405
Gulaklar
 barlagy, 34
 infeksiýasy, 309
 arkasyndaky düwünler, 88
 sesler, 107, 324
Gulaklardaky sesler, kerlik we başaýlanma, 107, 327, 359, 363, 379
Guragyry artritisi, 324
Gün ysyygy,
 düwürtikler, 211
 rahat, 125
 deri kynçylyklary, 195
Gurçuklar, 12, 140-146, 227-228, 406-407
 içegeleriň hapalanmagyny döredýänler, 94
 çagalarda, 308
 dermanlar, 335, 374-376
 öňüni alma, 47, 132-133
Güberçekli tutgaý ýa-da sowuklama güberçekleri, 48, 171, 232
Gürrüňler, s23
Guşaklaýyn agyry, 35, 95, 424
Gurşajy demrew, 204, 205, 206, 400
Gwaýako, 3
Gysgalma, 314, 321
Gyssagly tiz kömek,
 içege kynçylyklary, 95-96
 dermanlaryň ulanylyşy, 332
 sanjymlaryň ulanylyşy, 66
Gysylan äň, (ser. Bürmek keseli)
Gyzamyk (Gyzylja), 30, 108, 226, 311, 392
 sanjymlar, 147, 312, 321
Gyzaran gözler, 219-221, 308
Gyzgyn ýapgylyr, 193-195, 406
Gyzdyrma, 26
Gyzzyrma (malýariýa) 186-187
 tropiki, 158, 365
 tempertura egrisi, 26
 dermanlar, 337, 365-368
 orak şekilli öýjükli kesel üçin, 321
Gyzyljaly gyzamyk, (Gyzylja), 247, 312, 320

H

Hajathana (wentilýasiýaly), 139
Hajathanalar, 137-139, 153
Halk yrymlary, 3, 6-8, 123
Halta, 233
 infeksiýa, 243

daşlar, 234, 235
Heň kömelekli infeksiýa, 232, 242, 243, 370-371, 373
Hansen keseli (ser. Heýwere)
Hapgyrtma, 312
Haýallyk (ser. Şikesler, Ruhy taýdan kynçylyklar)
Heýwere, (lepra), 10, 191-192, 206, 337, 363-365, 25
Hirurgiýa
 gaýragoýulmasyz, 91-95, 177, 222, 267
 mümkin bolan, 85, 102, 175, 177, 211, 319, 329
Hlamidiýa, 221, 234, 236-237, 255, 300
Hlor heki, 74, 401
Hordeolum, 224
Huşuň ýitmegi, 78-79, 81, 325-327
 (ser. Hussuz keselli)
Howply keseller, 28, 42, 179-182

I

Içege (ser. Içegeler)
Içegäniň hapalanmagy, 22, 94,
 (Şeýle hem ser. Içegeler)
Içege gurçuklary, 13, 140-145, 422
Içegeler
 burup agyrmalar, 12, 106, 145, 157, 243, 381
 gys sagly kömek kynçylyklary, 35, 93-94
 infeksiýalar, 47, 131, 144, 145, 153, 189
 hapalanma, 22, 34
 göni içegäniň çykmagy, 142
 ýaradan çykma, 92
 ýaralar, 92
 (şeýle hem ser. Garyn boşlugy, Çişen garyn)
Içegäniň boşamagy, 242, 424
 (şeýle hem ser. Täretler)
Iç gatama, 16, 126
 güýçli garyn agyrysynyň alamaty, 94
 göwrelilik döwründe, 248
 bejeriş we öňüni alma, 248
Içgeçme, 151-160
 dizenteriya, 144-145, 153, 306
 çagalarda, 159, 271
 sebäpleri, s7, 17, 107, 132-133, 135, 153, 399, 400
 bekemedik beýniniň sebäpleri, 9
 öý bejerilişi, 11, 12
 öňüni alma, s7, 46-47, 154
 güýçli, 151, 160
 bejerilişi, 58, 152, 155-158, 384
 ganly, 144-145, 157-158, 306, 401
 gusma bilen, 151, 157
 gurçukly, 142
Içilýän kontraseptiwler, 285-289, 394-395
Içýan çakmasy, 11, 106, 377, 388
Ilal, s10, 115, 283-284
Il içinde ýaýran keseller, 21-26
Ilkinji komek, 75-116, 424
Inçekesel (ser. Inçekesel)
Inçekesel, 118, 179-180, 337

we AIDS, 400
we çagalar, 136
we gyzamyk, 311
dermanlar, 361-363
limfodüwünler, 212
deri, 212
oňurga, 173,
alamatlary, 30, 37
sanjymlar, 147
Immunizasiya etme (sanjym etme), 19, 147, 296, 337
Impetigo, 25, 202
Implantlar (göwrelilige garşy) 293, 396
Infeksiya keselleri, 18-19, 135, 421
Infeksiya, 421
dogrudan soň, 276
içgeçme, 154, 157
täze doglan çagalarda, 182-183, 275
ýaralarda, 88-89, 96, 213
dermanlar, 55-58, 335-336
ýeňil, 58
körüçege, 94-95
gözler, 217, 219, 220, 221
jyns agzalary, 236-239, 241-242
içege, 94-95, 135, 140-146, 243
nem haltajygy, 229
peşew ulgamy, 234-235
garşy durma, 108, 120, 271
düýpli alamatlar, 88, 194, 272-275
Infeksiya däl keseller, 18
Insektisidler, 19, 130, 373, 412-413, 421
Inwaginasiya, 94, 421
Ingi, 177, 420
göwrelilik döwründe, 256
täze doglan çaganyň gasygynda, 317
içegäniň hapalanmagy, 94
Iňňeler, 74, 399, 400
Iphondriya, 329
Irit, 33, 219, 221
Iriňli dömme, 212
Irki ýarawsyzlyk (göwreliligiň alamatlary), 291
Iteşen, 68, 106, 203, 408, 422
Ittirsek (hordeolum), 224, 428
Iýeniň siňmezligi,
berhiz, 128-129
göwrelilik döwründe, 243
dermanlar, 381-382
gaça durmaly dermanlar, 54
Iýmitlenme, 11, 13-16, 107-130, 295
(ser. Kem iýmitlenme)
Iýmit
arzan, 116-118
içgeçme keselli üçin, 155-156
keselliler üçin, 41
kiçi çagalar üçin, 120-122
ýokumly, 110-111, 295
ösumliklerden, 116
öndürilme, s11

zaýalanan, 103, 135
(şeyle hem ser. Berhiz, Iýmitlenme)
Iýmit siňdiriş, 13
Iýmitden zäherlenme, 23, 103, 135, 153

J

Jadylama, 2, 5, 6, 24, 422
Jyns gatnaşygy arkaly geçýän keseller, 237-239, 339-403, 420
Jyns agzalary, 205, 232-234, 425
ýaralar, 237, 402-403
Jyns agzalaryndaky siňňiller, 374, 402
Jyns agzalarynyň uçygy, 402-403
Jynshana, 233, 420
infeksiýalar 241-248, 370
ýoldaş bilen ýapylmasy, 249
dogrudaky ýyrtylmalar, 269
Jynshanadan bölünip çykmalar, 241-242, 370-371
Jyns gatnaşygyny kesme, 285-290

K

Kala-azar, (ser. Leýşmanioz)
Kalsiy
we rahat, 125
sanjym howplulygy, 53, 67
möý çakmasy, 106
süňkleriň gowşaklygy, 246
yumurtga gabygynda, 116
Kandidoz (monilioz)
Kakyn (tutgaý), 2, 24, 421
KDS sanjymy, 147
Katarakta, 225, 323, 422
Kateter, 239-240, 336, 422
Kelle
kömelek infeksiýasy, 205
şiklesler, 37, 78, 91
çişen limfodüwünler, 88
Kellagyry, 162, 249, 410
Kemakyllylyk, 318, 321
Kem iýmitlenme,
we içgeçme, 153-155
sebäpleri, 115, 283, 412
barlaglary, 109, 112-113, 297, 304
göwrelilik döwründe, 248
çagalarda, 167, 114, 305-306
görnüşleri, 112-114
öňüni alma we bejeriş, 108-109, 112-113, 155-156, 392-394;
kynçylyklary, 107, 306
alamatlary, 30, 37, 108, 112, 208-209, 305
Kenguru, 405, 408
Kepekler, 16, 126, 383
Kerlik
öý bejerilişi, 11
çagalarda, 318
ses bolma we başaýlanma, 327
Keseller

sebäpleri, 17-20, 107
adaty, 151-178
“howply öý keselleri” 28, 48, 179-192, 21
çaga keselleri, 215, 272-275, 311-314
garry adamlaryň keselleri, 323-330
öňüni alyş, 131-150
ýaýraýşy, 131-137, 140, 188-189, 237-239, 399
áýratyn seredilenler 20-21, 26-27
Keseliň sebäpleri, 6, 7, 10, 27, 17-19
Keseller (ser. Keseller)
Keselliden sorag sorama, 29, 44
Keselliniň öýüne barmak,
dogrumdan soň, 425
berhiz, 123
gemorragiýa, 206, 391
Kesikler, 84-86
Kesip aýyрма, 404
Kiçijik iriňli ýaralar, 201, 211
Kilogram, ölçeg birligi, 62, 422
Kinoplenka, 22
Kista (ýumurtgalyk kistasy), 280
Kista, 143, 243, 280, 422
Kitaby ulanyş, s28
Klizma, 15, 76, 92, 422
Klimaks (menopauza), 246
Klitör (Kinnik), 233
Kokain, 416-417
Koma (özüňi duýmazlyk), 78, 422
Kömelek infeksiýasy, 19
gijilewükli demrew, 205-216, 372-373
kömelek düşme, 232, 242
Konwulsiýa (damar çekme), (ser. Tutgaýlar,
Burmalar)
Kontakt (galtaşma) dermatitleri, 204, 422
Kontrasepsiýa köpürjigi, 285, 290, 396
Kontrasepsiýa, 284-294, 394-396
Konýunktiwit (täze doglan çagalarda), 221
Konýunktiwit, 219-21, 308
Kooperatiwler, 24
Kortizon, 51
Kortikosteroidler, 51, 129, 364
Kömelekli infeksiýa, (kandidoz) 232, 242, 400
Köpürjik, kontraseptiw, 285, 290, 396
Köriçege, 37, 94-95;
Körlük, 221-222, 412
gözlerdäki ýaralar, 218,
gijekörlük, 113, 226-227
çagalar üçin goraglylyk, 221, 237, 379
derýa körlügi, 227-228, 378
Körpeler
barlagy, 34
iýmitlendirme, 120-121
içgeçmeli, 159
deri keselli, 215
(şeýle hem ser. Çagalar, Täze doglan çagalar)
Körpeler (ser. Kiçijikler, Täze Doglanlar)
Körpeleriň tahýasy, 215
Krahmal, 110, 203, 408, 422

Kseroftalmiýa, 113, 226, 306, 337, 342, 422
Kuwwatly iýmit, 110-111

L

Leyşmanioz, 406
Limfatik (folikulalar), gabaklaryň içinde, 220
Limfodüwünler, çişmesi, 88, 317, 423
iriňli döme zerarly döran, 202
gasykda, 238, 403
infeksiýanyň alamatlary, 134
IK (inçekesel), 212
AIDS-e garşy, 400
göwüs ragy üçin, 279
brusellýoza, 188, ýa-da örgünli garahassalyk
üçin, 130
gyzyljaly gyzamyk üçin, 312
gijilewüğe we bitlere garşy, 199-200
Limfagranulema (wenerik), 238, 420
Litr (ölçeg), 61, 423
Lukmanyn gözegçiligi,
hemişe talap edýän keseller, 179-192
ýüzlenilen wagtynda, 43, 159
Lýambliýa, 145, 336, 308-370, 423,
we içgeçme, 153, 158

M

Maaloks, 173
Malta gyzdyrmasy (brusellýoz), 27, 188
Mama keseli, 147
Maşgalany meýilleşdiriş, 246, 283-294,
394-396, 415
we önelgesizlik, 244
Maýyplyk
sanjymlardan, 74, 314
çagalarda, 74, 314, 318-321 442
Mekdebe çenli okuw maksatnamasy, 20, 24,
297, 421
Mekge gupagy, 12
Menera keseli, 327
Meningit, 185, 274, 307
Menopauza, 246, 423
Merezýel, 10, 237-238, 403
Mergi, 158
Mikroblar, 19, 23
Mikroskop, 19, 144
Minerallar, 111, 116-118, 423
Mineral ýagy, 16, 383
Mini gerdejikler, 289, 294, 395
Mongolizm, 318, 423
Möýün çakmasy, 106
Mukdarlar barada maglumat, 340
Myşsalar,
barlagy, 37-38
gözegçiligiň kemligi, 320

N

Nejasatlar (agyzda) has ýaýran keseller, 131-133, 140, 188

Nejasatlar, 428

we infeksiýalar, 84, 86, 131

öý serişdelerinde, 11

täze doglan çaganyň burnunda we agzynda, 268, (ser. Täret etme)

Nem, nähili guratmaly, 169, 125

Nem usuly, 285, 292

Nerwler, 424

myşsalar, 37-38

Nesil yzarlaýan kynçylyklar, 18, 318-319, 321, 423

Neşder

arynyňky, 70

ıçýanyňky, 106

Neşekeşlik, 399, 401, 416-417

Näsaglyk, (ser. Keseller).

O

Oba sanitar bukjasy, 336-337

Oba satyjysy, 338

Ok degen ýaralar,

eller, aýaklar, 90

garyn, 15, 92-93

kelle, 91

Oksitoksinler, 50, 265-266, 319, 391

Okuw, 4, 21-28, 322

Okuw (öwrediş) 1, 4-5, 21-28, 321

materiallar, salgylar, 429-432

Onhoserkoz, 227-228, 378

Orak şekilli kesel, 30, 321, 393

Orak sekilli gyzyrma, 158, 186, 365

Ot, 135

Otlar, bejeriş otlary, 12-13, 423

Otlardan çay, 1, 8

Otyryeri bilen dogrumlar, 257, 268

Owuz süydi, 277, 423

Oýun sahnajyklary, 23

Owkalama,

çekilen ýa-da ýyrtylan siňir damarlary, 99, 102

dogrum ýoly, 269

ýatgy, 264-265

Ö

Ölleme, 102

Ölçemek

gan basyşyny, 410-411

funtlarda we kg-de, 62

dermanlar, 59-61, 340

Ölum, kabul etmek, 330

Önelgesizlik, 244

Öňüni alma lukmançylygy, 17, 131-150

arassaçylyk, 131-136

köp kesellerden gaça durmak, 108, 148-150, 242, 326

sanitariýa, 137-139

jyns gatnaşygy arkaly geçýän keseller, 239, 401-403

sanjymlar, (ummunizasiýa), 147

gurçuklar we beýleki içege parazitleri, 140-146

Örgünli garahassalyk, 26, 290

Ösümlük

lukmançylyga degişli, 12-13

gijilewük döredýänler, 204

Ösüntgiler (siňňiller), 210

Öt haltasy, 421

öý bejerilişi, 12

agyrylar, 36,

kynçylyklary, 329

Öwretmek üçin nusgalar, s22

Öýken keselleri

çilim çekme, 149

demgysma, 167

bronhit, 170

öýken sowuklamasy, 171

inçekesel, 179

Öýken sowuklamasy, 41, 171, 399-400, 413

Öý serişdeleri, 1-3

klizmalar we arassalanyşlar, 15

önelgesizlige garşy, 244

olaryň täsiri barada gürrüň, 10-11

soraglar we jogaplar, 6-8

paýhasly ulanma, 2, 24

Özen usuly, 285, 294

Öz-özüne kömek etmek, 2, 11, 21

P

Pannus, 220

Parazitler, 19, 424

içegede, 18, 140-145, 308

deride, 19, 199-201

Pellagra, 114, 208-209

Peritonit, 94-95, 129, 189, 424

Pestisidler,

gözlerdäki ýanyklar, 219

dogabitdi şikesleri döredýänler, 247

köp ulanma, 412-413

Peşew

ganda, 146, 234, 377

goňrumtyl, 172

garamtyl sary, 151

kadadan az, 151, 233

has köp ýa-da ýygjam, 127, 234

iriň, 236

Peşew ulgamy, 36, 233-234, 423

Peşew çykaryşyň kynçylyklary, 234-236, 239-240, 324, 403, 410

Peşew çykaryş kanaly, 233, 235, 423

Peşew akymlyary, 233

Pinta, 207

Pioreýa, 231

Pişekler, olary nähili ýasamaly, 315

Plakatlar, 22
Plasenta (çaga ýoldaşy) 262, 269, 425
Poliomiyelit (çaga ysmazy), 314
alamatlary, 37
sanjymlary, 147, 296, 314
Preeklampsiya (göwreliligiň toksikozy), 249
Prezerwatiw, 239, 285, 290, 396, 401-403
Psoriasis (teñheli demrew), 216
Pterigium, 224, 426

R

Rak (göwüs ragy), 279
Rak, 25, 412, 420
içilýän kontraseptiwler, 288-289
çilim çekme, 119, 149, 168
deri, 211, 399
ýatgy ragy, 280
Rahit, 125
Regidron içgisi, 152, 311, 382-383, 400,
we gaýtarma, 161
klizma hökmünde, 15
ýiti garynda, 95
suwsuzlanmada, 9, 46, 158, 306
täze doglan çagalar üçin, 273
agyr hassalar üçin, 40, 53
Rentgen, 102
Reňkli demrew, 206
Respirasiya (ser. Dem alma)
Resurslar, s8, s12, 115, 283, 426
Rinit (allergik) (bede gyzdymasy) 165, 426
Riştä, 406-407
Rubella (ser. Gyzyljaly gyzamyk)
Rubeola (ser. Gyzamyk)

S

Saglyga baryan ýol, (ser. Çaganyň saglyk kartasy)
Saglygy Goraýşyň Bütindünyä Guramasy, 49, 432
Saglygy goraýş boýunça oba komiteti, 1, 7
Saglygy goraýşyň oba işgäri, s1, s7
Saglygy Goraýş işgäri, 1, 7, 29, 43, 246, 340
Saglyk, 7, 11
Sakyrtdalar, 190, 201, 422
Samrama, 24, 420
gyzzyrma, 186
garyn garahassalygy, 189
Sanitariya, 10, 137-139, 153, 426
Sanitar dermanhanajygy, 331-337
Sanitar dermanhanajygy, (dogrum üçin) 254-255
Sanjamalar (içege burmalary), 145, 157, 422
Sanjym etme (Immunizasiya etme), 19, 147, 296, 337
Sanjymlar, 19, 147, 180, 250, 291, 321, 337, 405
Sanjymlar, 65-73
howply täsirler, 54, 70-71
has zerurlyk, 66
ynam, 19, 4, 50
sanjym üçin dermanlar, 56, 67
witaminler, 118
howplulyk we seresaplylyk, 68-69
toplular, 336
çaga zyýan ýetirip biljek, 74, 314
göwreliligiň önüni almak üçin, 285, 293, 396
sanjymlary haçan etmeli, 65, 67
Sapak şekilli gurçuklar, 133, 142
Sary getirme, 30, 172, 274, 318, 321, 328-329, 393, 421
Sary gaýnama, 421
berhiz, 128-129
göwrelilik döwründe, 248
dermanlar, 381-382
gaça durmaly dermanlar, 54
Sarymsak, 12, 241, 242
Sazlaşyk usuly, 285, 291-292
Seboreya, 215
Sellulit, 212
Semizlik (ýag ýygnaýma) 126, 325-326, 329
Senna ýapragy, 16
Sepsis, 273-275, 426
Serebral (beýni) gyzzyrmasy, 30, 178, 186, 367
Serhoşlyk (alkogol), 148-149, 318, 325
Sfigmomanometr, 410
Sinusit, 165, 420
Siňekler
we keseller, s23, 125, 227-228, 406
gözleriň önünde, 227, 323
Siňejikler (uçyan), 227
Siňñiler, 210, 212, 400, 402
Siňir damarlary, 315
Siňir damarlarynyň süýnmesi, 102, 426
Skleroz, (ser. Kseroftalmiýa)
Soda içgileri, 115, 150
Sorujylar, gan, 146, 377, 427
Sorma, 84, 255, 262, 268
Sowuk howa, 408-409
Sowuk ýapgy, 193-194
Sowuklyk ýa-da yssylyk zerarly döreyän keseller, 119
Sowuk alan deri, 409
Sowuk alma, 409
Sowuklama we dümew, 45, 57, 163, 308
berhiz, 123
Sowuklama we gyzzyrma, 119
Sowuklama ýaralary ýa-da gyzgynlyk gabaçaklary, 48, 171, 232, 402
Sözenek, 221, 236-237, 255, 360
(şeýle hem ser. Jyns gatnaşygy arkaly geçýän keseller)
Spazmolitikler, 235, 329, 381
Spazmalar, 183, 427
möý çakanda, 106
bürmek keselinde, 182-184
(ser. Tutgaýlar)
Spazmalar, 421
içege, 12, 35, 106, 145, 147, 243, 381
temperatura, 81

Spastik, 38, 319-320
Spermisid, 396
erkekler we aýallar, 236, 244, 412
Steroidler, 51
Stetoskop, 410
Stomatit, 232
Streptokokly bokurdak, 310
Sünnet etme (kesip aýyрма), 74, 401, 404

Sünkler

kalsiy, 246
şikelenme, 125, 319
ok geçme, 90
çykyklar, 101
(şeýle hem ser. Sünkleriň döwürmegi)

Sünkleriň döwürmegi, 14, 98-99

Sürgüler, 15-16, 383

Susto, 24

Suw,

bejerilişi, 45-48
arassaçylyk, 46, 131, 135, 137-139, 144, 146
keselleriň ýaýraýşy, 146, 183, 407
temperatura garşy, 75

Suwuklyk, 39-40, 151

Suwa düşme

we gigiýena, 133
täze doglan çagalar, 7, 215, 263
eneler, 8, 276
kesel adamlar, 7, 39

Suwsuzlanma, 151-152, 424

we içgeçme, 46, 155
bekemedik beýniniň ýitmeginiň sebäbi, 9, 274
sürgüleriň howplulygy, 15, 383
ulanlymaly däl dermanlar, 52-53, 156
öňüni alma we bejeriş, 152, 156, 382-383

Süýjülikler, 115, 119, 122, 229, 408

Süýşen disk, 173

Süýt

brusellýoz, 188
içgeçme, 156
ýaralar, 129
un görmüşli süýt, 392
(şeýle-de ser. Göwüs bilen iýmitlendirme)

Sulfanilamidler, 55, 358

Supressantlar, 427

üsgülewük, 52, 384

Syrkawyň kartoçkasy, 44

Ş

Şankr, 237

Şikella, 145, 359

Şikeslenme

şikelerini alyp gitmek, 99-100
huşsuz adam, 78
düýpli şikes ýetme, 33
gözler, 218

Şikes ýeten kesellini hassahana

äkitmek, 99-100

Şistosomoz, 146, 337, 377

Şok, 30, 77, 325, 427

allergik, 70, 105, 166, 351
düýpli ýanyklarda, 97,
ýürek urmada, 33, 410-411
ene dogrum edenden soň, 265

Şpris, 72, 74, 336, 399, 401, 405

Şüle, 280

T

Talaplar, duýulýan we uzak wagtlaýyn, 8-12

Talassemiya, 393, 427

TALC (Az çykdaýyjylar arkaly kömek etmegi
öwretmek), 297, 429

TB (ser. Inçekesel)

Täret

çişen garynda (hapalanma), 94
içgeçmede, dizenteriya) 144-145
tüwi suwy ýaly, 158
ak ýa-da agymtyl, 172
ganly, 128, 146, 189
şistosomozda, 146, 377
garyn garahassalygynda, 189-190
aşgazan ýarada, (gara şepbeşik täretde), 128
(şeýle hem ser. Iç dykylma, Nejasatlar)

Taryh, gürrüň bermeli, 20, 25, 29, 44, 250, 253, 422

Täsir, (ser. Allergik täsir)

Tebigy agram, 58

Togalak gurçuklar, (gamçy şekilli,
kiçi gurçuk), 141

Temmäki, 129, 416-417

Temperatura, 30-31, 278, 409

(ser. Gyzdyrma)

Tereziler (çagany ölçemek üçin), 297

Termometr, 31, 334

Tiryäk (opium), 416

Täze döremeler, (ser. Rak)

Täze doglan çagalar,

bürmek keseli, 182-183
ganda bakteriýa infeksiýasy, 275
suwa düşürme, 7, 263, 270
gözler, 221, 237, 270
iýmitlendirme, 120, 263, 271
ingi, 317
keseller, 272-275
dermanlar, 54, 272, 337
dogrumdaky kyncylyklar, 268
irden, kiçi, wagty dolman doglanlar, 405
göbeklik, 262-263, 270
ekizler, 269
(Şeýle hem ser. Suwsuzlanma);

Tikinler, tikmek, 86, 255, 269, 428

anestetikler, 380

Tikme, (ser. Tikinler).

Tohum (sperma), 233, 244

kiçijik ýaralar, 199

çişme, 317

Tonzilit (badam şekilli mázleriň sowuklamasy), 309

Toparlaýyn çekişmeler, 24-27

Toplumlar

dogumlar üçin, 254-255
dermanhanajyk üçin, 334, 336

Towşan dodaklyk, 318, 421

Trahoma, 220

Trihinilýoz, 144

Trihomanioz, 241, 243

Tropiki ýara (ser. Leýşmanioz)

Turbalaryň daňlyşy, 293

Tutgaýlar, 23, 178, 422

ýokary temperatura sebäpli döreyän, 76
dogabitdi şikeslerden, 275, 319
serebral gyzdyrmada, 186, 367
çagalarda, 307, 319
meningitde, 185
dermanlardan, 336, 389-391
(ser. Burma agyrylar)

U

Uglewodlar (kuwwatly iýmit), 110, 121, 427

Ujyt, 199, 232, 233, 235-240, 402-403

Ukusyzlyk (ukynyn ýitmegi) 328, 420

Uremiýa, 239-240

Urgy, 37, 78, 288, 327, 410

(şeýle hem ser. Ýylylyk urgusy)

Uta, (ser. Leýşmanioz)

Uzakdan görüjilik, 323, 420

Ü

Üsgülewük, 168-169

ötüşen, 168, 324, 400
umumy ýagdaýlar, 168
ganly üsgülewük, 140, 171, 174, 179
dermanlar, 52, 384
çilimkeş, 149

W

Wazektomiýa, 293

Wenalaryň warikozy, 175, 213, 288, 410, 420

ötüşen ýaralar, 20, 212, 213, 324
göwrelilik döwründe, 248

Wenerik limfoganulema, 238, 240

Wenerik keseller (WK) (ser. Jyns gatnasygy arkaly geçýän keseller)

Wenalar, sowuklamasy, 288

(şeýle hem ser. Wenalaryň warikozy)

Wena goýberilýän ergin, (W.I.), 40, 53, 67, 152

Wirus (adamyň immunodefisit wirusy)
(ser. AIDS)

Wirus, 19, 399-401

Witaminler, 110, 111, 116-118, 392-394, 405

sanjymlar, 65, 67, 118
olary kabul etmegiň gowy ýoly, 52, 118
A vitamini, 228, 392
B vitamini, 208
B6 vitamini, 361, 394
B12 vitamini, 51, 65, 393
K vitamini, 337, 394

(şeýle hem ser. Demir).

Witiligo, 207

Y

Ykdysady-durmuş şertleri, 283, 401, 415, 417

Ynam (iman)

zyyanly, 4,5,10-11

bejeriji güýçlere, 2

Ynamyň ýa-da ynandyrmanyň güýji, 2-5, 24, 426

Ysytma

dogumda, 27, 276, 283

berhizde, 8

ýokarlanma, 6, 15, 75, 335

çagalarda, 316

täze doglan çagalarda, 270, 273

dürli kesellerdäki grafik, 26, 27, 30, 31

Ysgynsyzlyk, ýadawlyk, 23, 124, 323, 400

Ysgyndan düşme, ýylylykdan, 81

Ysmaz

barlaglar, 37

pestisidlerden, 412

sakyrtingalardan, 201

spazmatik çagalardan, 320

heýwerede, 191

poliomiýelitde, 314-315

urguda, 37, 327

süňkleriň inçekeseline, 180

adamyň ýüzünde, 37, 327

Ysmaz bolma (ser. Duýgynyň ýitmegi)

Yza galmaklyk, akyly taýdan yza galmak, 114, 306, 318, 320-321, 424

Ý

Ýadawlyk, 23, 124, 323, 400

Ýaglar, 11, 121

Ýalan dogrumlar, 258

Ýalta göz, 223

Ýanyklar, 13, 96-97

heýwere, 132

gözler, 219

Ýapgylyr, 193-195, 422

Ýarajyklyr

ýatmakdan hamyň çüýremegi, 41, 214

ötüşen, 20, 127, 212, 213, 236, 324, 406

uly açyk ýaralar, 127, 213-214

agyzda, 232

ayaklarda, 324

ujytda ýa-da jyns agzalarynda, 199, 205, 232,

237, 242, 400, 402-403

ösüşe täsir edýän zatlar, 127, 191, 211, 213, 214

duýgusyzlyk üçin, 191, 237, 279,

iriňli ýaralar, 199, 201, 406

(şeýle hem ser. Deri)

Ýara (aşgazan ýarasy), 128-139, 149, 381-382

Ýara, 428

göz perdesindäki bardajykda, 224-225

deride, 20, 212, 213, 324

aşgazanda, 13, 36, 53, 128-129, 149

Ýaralar,

garyn boşlugynda, 92
ok degmeden, 90-93
göwüsde, 91
gan akmany saklama, 82
çuň ýaralar, 89-92
döwlen süňkde, 99
nähili ýapmaly, 85-86
infeksiýa düşen, 88-89, 213, 401
pyçakdan we okdan, 89-93
dermanlardan, 93, 334
kiçi ýaralar, 84
bürmek döredip biljekler, 89, 182
gözlere, 217-218
basyşdan (ser. Ýatma zerarly)

Ýasy soguljanlar, 143, 371

ÝIS (ýatgy içindäki spiral), 281, 285, 290, 396.

Ýaş haltasy, infeksiýasy, 217, 223

Ýaşalyan ýer, 10

Ýaşayyş alamatlary, 41

Ýatgydan daşdaky göwrelilik, 36, 243, 249, 280, 414

Ýatgy, 423

rak, 280
gysylmasy, 258, 266
owkalama, 264-265
çaganyň ýatyşy, 251, 257

Ýatmakdan hamyň çüýremegi 13, 214, 420

Ýayran keseller, 131-137, 140, 190, 237-239, 399-403

Ýedi ýyllyk gijilewük, 199-200, 335, 373

Ýelim ysgama, 416

Ýer

bölünme, s7, s11, 413
ulanma, s11, s13-s16, 115

Ýiti agyryly garyn, 15, 93-94, 424

(şeýle hem ser. Içege, Içegäniň düwülmeği)

Ýodly duz, 130, 318

Ýogurt, 57, 232, 24

Ýoldaşyň ýatyşy, 249, 426

Ýönekeý ýa-da dodak uçugy, (ser. Sowuklama ýaralary)

Ýumşak şankr, 236, 238, 403

Ýumşak ýer (ser. Bekemedik beýni)

Ýumurtga haltajygy, 233, 423

Ýumurtgalyklar, 36, 280, 428

Ýumurtgalygyň suw ýygnamasy, 317

Ýüregiň bulanmasy (ser. Gaýtarma)

Ýürek

tutgaýy, 23, 325
sary gaýnama bilen çalşylmagy, 128
kesel, 33, 310, 325, 410

Ýürek urgusy, 32-33, 77, 41, 410-411, 426

kitabynyň daşynyň üçünji sahypasynda

Ýürek urgusy ýa-da aşgazanyn sandyramasy, 23

Ýüz,

gussaly, 318
ýygrylan derili, 191
ysmaz (paraliç), 37, 327

Ýyladyjy ýapgylyr, 133-135

Ýylan çakmasy, 104-105

antitoksin, 105, 337, 388
öý bejergisi, 3

Ýylylyk

burmalar, 81
horlanma, 81
urgy, 78, 81

Z

Zäherli

çakmalar, 104-106
ösümlükler, 204

Zäherlenmä garşy dermanlar, 70, 388-389

ıçyan çakma, 388
ýylan çakma, 105, 388

Zäherlenme, 103, 389

iýmitden, 23, 135, 153, 161
göwrelileriň, 249, 428
peşew bilen, 239-240

Zemmerler, 100

Zob, 10, 30, 421

Zyýansyzlandyryma (Sterillenme), 427

enjamlaryň, 74, 401
sprisleriň, 69, 72-74
göwreliligiň öňüni almakda, 284, 285, 293

Zyýansyzlandyrylan (Sterillilik), 427

daňylar, 87
erkekler we aýallar, 236, 244, 412

**Okap bilmeýänler üçin dermanlaryň mukdary
we kabul edilişi boýunça resmikagyrlar (ser. sah.64)**

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

**Okap bilmeýänler üçin dermanlaryň mukdary
we kabul edilişi boýunça resmikagyzlar (ser. sah.64)**

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

**Okap bilmeýänler üçin dermanlaryň mukdary
we kabul edilişi boýunça resmikagyzlar (ser. sah.64)**

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

			
F.A.A.			
Serişde:			
Haýsy kesele:			
Mukdary:			

SYRKAWYŇ KARTOÇKASY
Lukmançylyk kömeginiň zyzndan ibereniňizde ulanyň.

Syrkawyň ady _____ Ýaşy _____

Erkek ____ Aýal ____ Ol niredede? _____

Häzirki wagtda esasy keseli ýa saglyk ýagdaýy nähili? _____

Ol haçan başlandy? _____

Ol nähili başlandy? _____

Ozal hem şeýle ýagdaý bolupmydy? _____ Haçan? _____

Gyzgyny barmy? _____ Nähili? _____ Haçandan bäri? _____

Agyry? _____ Niredede? _____ Nähili? _____

Aşakdaky ýagdaýlaryň haýsýsý kada laýyk däl?

Deri: _____ **Gulak:** _____

Gözleri: _____ **Agzy we bokurdagy** _____

Jyns agzalary: _____

Peşewi: köpmi ýa az? ____ Reňki? ____ Buşukmadaky kynçylyklar _____

Beýan ediň: _____

Gije-gündiziň dowamynda näçe gezek? _____ Gije näçe gezek? _____

Täreti: Reňki? _____ Gan ýa sülekey? _____ Içgeçme? _____

Günde näçe gezek? _____ Tutgaýlary? _____ Suwsuzlanmasy? _____

Ýumşakmy ýa gaty? _____ Gurçuklar? _____ Haýsý görnüşi? _____

Dem alşy: Minutda näçe gezek? _____ Uludan, ýygy-ýygýdan, adaty? _____

Dem alşy agyr (beýan ediň) _____ Üsgülewügi (beýan ediň) _____

Hyžžyldysy? _____ Nem? _____ Gan gatyşykly? _____

Adamda 42-nji sahypada beýan edilen **HOWPLY KESELIŇ ALAMATLARY** barmy?

Haýsýsý? (beýan ediň) _____

Başga alamatlar _____

Adam derman içipmidi? _____ Haýsýlary? _____

Gijilewükli örgüniň, iteşeniň (gabarçaklaryň) bolmagyna ýa beýleki allergik täsirlere sebäp bolan dermanlary ulanypmydy? _____

Haýsýlary? _____

Syrkawyň ýagdaýy: Gorkuly däl: _____ Gorkuly: _____ Örän gorkuly: _____

**Kartoçkanyň arka tarapynda wajyp hasaplaýan islendik
goşmaça maglumatlaryňyzy ýazyň.**

SYRKAWYŇ KARTOÇKASY
Lukmançylyk kömeginiň zyzndan ibereniňizde ulanyň.

Syrkawyň ady _____ Ýaşy _____

Erkek ____ Aýal ____ Ol niredede? _____

Häzirki wagtda esasy keseli ýa saglyk ýagdaýy nähili? _____

Ol haçan başlandy? _____

Ol nähili başlandy? _____

Ozal hem şeýle ýagdaý bolupmydy? _____ Haçan? _____

Gyzgyny barmy? _____ Nähili? _____ Haçandan bäri? _____

Agyry? _____ Niredede? _____ Nähili? _____

Aşakdaky ýagdaýlaryň haýsýsý kada laýyk däl?

Deri: _____ **Gulak:** _____

Gözleri: _____ **Agzy we bokurdagy** _____

Jyns agzalary: _____

Peşewi: köpmi ýa az? ____ Reňki? ____ Buşukmadaky kynçylyklar _____

Beýan ediň: _____

Gije-gündiziň dowamynda näçe gezek? _____ Gije näçe gezek? _____

Täreti: Reňki? _____ Gan ýa sülekey? _____ Içgeçme? _____

Günde näçe gezek? _____ Tutgaýlary? _____ Suwsuzlanmasy? _____

Ýumşakmy ýa gaty? _____ Gurçuklar? _____ Haýsý görnüşi? _____

Dem alşy: Minutda näçe gezek? _____ Uludan, ýygy-ýygýdan, adaty? _____

Dem alşy agyr (beýan ediň) _____ Üsgülewügi (beýan ediň) _____

Hyžžyldysy? _____ Nem? _____ Gan gatyşykly? _____

Adamda 42-nji sahypada beýan edilen **HOWPLY KESELIŇ ALAMATLARY** barmy?

Haýsýsý? (beýan ediň) _____

Başga alamatlar _____

Adam derman içipmidi? _____ Haýsýlary? _____

Gijilewükli örgüniň, iteşeniň (gabarçaklaryň) bolmagyna ýa beýleki allergik täsirlere sebäp bolan dermanlary ulanypmydy? _____

Haýsýlary? _____

Syrkawyň ýagdaýy: Gorkuly däl: _____ Gorkuly: _____ Örän gorkuly: _____

**Kartoçkanyň arka tarapynda wajyp hasaplaýan islendik
goşmaça maglumatlaryňyzy ýazyň.**

SYRKAWYŇ KARTOÇKASY
Lukmançylyk kömeginiň zyzndan ibereniňizde ulanyň.

Syrkawyň ady _____ Ýaşy _____

Erkek ____ Aýal ____ Ol niredede? _____

Häzirki wagtda esasy keseli ýa saglyk ýagdaýy nähili? _____

Ol haçan başlandy? _____

Ol nähili başlandy? _____

Ozal hem şeýle ýagdaý bolupmydy? _____ Haçan? _____

Gyzgyny barmy? _____ Nähili? _____ Haçandan bäri? _____

Agyry? _____ Niredede? _____ Nähili? _____

Aşakdaky ýagdaýlaryň haýsýsý kada laýyk däl?

Deri: _____ **Gulak:** _____

Gözleri: _____ **Agzy we bokurdagy** _____

Jyns agzalary: _____

Peşewi: köpmi ýa az? ____ Reňki? ____ Buşukmadaky kynçylyklar _____

Beýan ediň: _____

Gije-gündiziň dowamynda näçe gezek? _____ Gije näçe gezek? _____

Täreti: Reňki? _____ Gan ýa sülekey? _____ Içgeçme? _____

Günde näçe gezek? _____ Tutgaýlary? _____ Suwsuzlanmasy? _____

Ýumşakmy ýa gaty? _____ Gurçuklar? _____ Haýsý görnüşi? _____

Dem alşy: Minutda näçe gezek? _____ Uludan, ýygy-ýygýdan, adaty? _____

Dem alşy agyr (beýan ediň) _____ Üsgülewügi (beýan ediň) _____

Hyžžyldysy? _____ Nem? _____ Gan gatyşykly? _____

Adamda 42-nji sahypada beýan edilen **HOWPLY KESELIŇ ALAMATLARY** barmy?

Haýsýsý? (beýan ediň) _____

Başga alamatlar _____

Adam derman içipmidi? _____ Haýsýlary? _____

Gijilewükli örgüniň, iteşeniň (gabarçaklaryň) bolmagyna ýa beýleki allergik täsirlere sebäp bolan dermanlary ulanypmydy? _____

Haýsýlary? _____

Syrkawyň ýagdaýy: Gorkuly däl: _____ Gorkuly: _____ Örän gorkuly: _____

**Kartoçkanyň arka tarapynda wajyp hasaplaýan islendik
goşmaça maglumatlaryňyzy ýazyň.**

SYRKAWYŇ KARTOÇKASY
Lukmançylyk kömeginiň zyzndan ibereniňizde ulanyň.

Syrkawyň ady _____ Ýaşy _____

Erkek ____ Aýal ____ Ol niredede? _____

Häzirki wagtda esasy keseli ýa saglyk ýagdaýy nähili? _____

Ol haçan başlandy? _____

Ol nähili başlandy? _____

Ozal hem şeýle ýagdaý bolupmydy? _____ Haçan? _____

Gyzgyny barmy? _____ Nähili? _____ Haçandan bäri? _____

Agyry? _____ Niredede? _____ Nähili? _____

Aşakdaky ýagdaýlaryň haýsýsý kada laýyk däl?

Deri: _____ **Gulak:** _____

Gözleri: _____ **Agzy we bokurdagy** _____

Jyns agzalary: _____

Peşewi: köpmi ýa az? ____ Reňki? ____ Buşukmadaky kynçylyklar _____

Beýan ediň: _____

Gije-gündiziň dowamynda näçe gezek? _____ Gije näçe gezek? _____

Täreti: Reňki? _____ Gan ýa sülekey? _____ Içgeçme? _____

Günde näçe gezek? _____ Tutgaýlary? _____ Suwsuzlanmasy? _____

Ýumşakmy ýa gaty? _____ Gurçuklar? _____ Haýsý görnüşi? _____

Dem alşy: Minutda näçe gezek? _____ Uludan, ýygy-ýygýdan, adaty? _____

Dem alşy agyr (beýan ediň) _____ Üsgülewügi (beýan ediň) _____

Hyžžyldysy? _____ Nem? _____ Gan gatyşykly? _____

Adamda 42-nji sahypada beýan edilen **HOWPLY KESELIŇ ALAMATLARY** barmy?

Haýsýsý? (beýan ediň) _____

Başga alamatlar _____

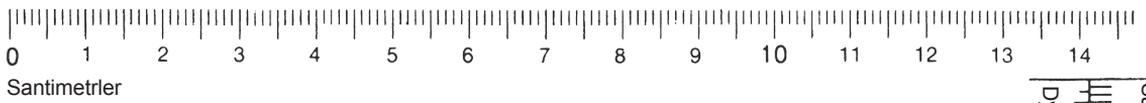
Adam derman içipmidi? _____ Haýsýlary? _____

Gijilewükli örgüniň, iteşeniň (gabarçaklaryň) bolmagyna ýa beýleki allergik täsirlere sebäp bolan dermanlary ulanypmydy? _____

Haýsýlary? _____

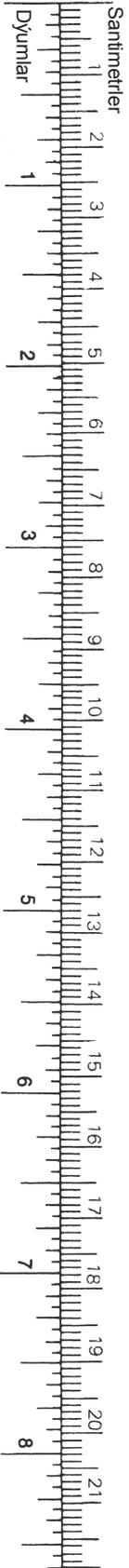
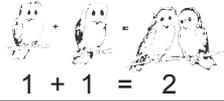
Syrkawyň ýagdaýy: Gorkuly däl: _____ Gorkuly: _____ Örän gorkuly: _____

**Kartoçkanyň arka tarapynda wajyp hasaplaýan islendik
goşmaça maglumatlaryňyzy ýazyň.**

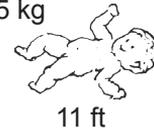
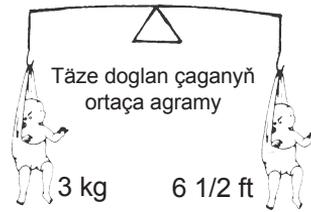
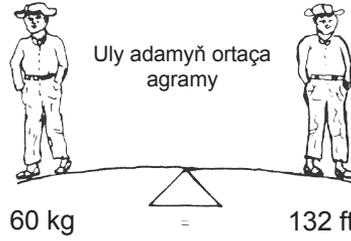


ABBREWIATURA (uzyn sözleriň gysga ýazylyş usuly, birnäçe harplar tutuş sözi aňladýar)

sah. = sahypanyň tertip sanyny
+ aňladýar ýa-da goşmak
= deňdiri aňladýar
% = göterim (prosent)



AGRAM (agramly zat)
16 unsiýa (u) = 1 funta (ft)
1 funt (ft) = 454 grama
1000 g = 1 kg (kg)
1 kg = 2 1/5 funta
1 unsiýa = 28 grama
1 gram = 1000 milligrama (mg)
1 gran (gr) = 65 mg



MÖÇBER (haýsydyr bir suwuklygy ölçemek üçin tutýan giňişlik ýa-da göwrüm)

1000 millilitr (ml) = 1 litre
1 ml = 1 kub santimetre (sm³)
3 çay çemçesi (ç. ç) = 1 nahar çemçesi (nah. çemç.)
1 ç. ç = 5 ml
1 nah. çemç. = 15 ml
30 ml = 1 unsiýa (suwdan)
biraz köpräk
8 unsiý = 1 käsä
32 unsiýa = 1 kwarta (kw)
1 kwarta = 0,95 litre (l)
1 litriň = 1.06 kwarta



30 ml = 1 unsiýa



30 ml 1 unsiýadan biraz köpräk



1 litriň 1 kwartadan azajyk köpräk



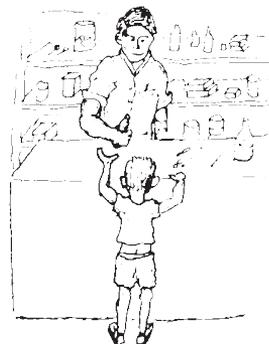
“MAŞGALA SAGLYGY”

Bu ýönekeýje ilkinji lukmançylyk kömegi baradaky kitapdan hem has giň göwrümlü kitapdyr. Ol içgeçmeden başlap tä inçekesele çenli öý bejerilişiniň zyýanly ýa-da peýdaly taraplary baradaky maglumatlardan başlap, tä belli bir häzirki zaman dermanlaryň ulanylyşynyň seresaplylyk çärelerine çenli oba ýaşajysynyň saglygyna täsir etjek kynçylyklaryň giň möçberini öz içine alýar. Esasy üns arassaçylyga, kadaly we saglyga ýaramly iýmittenmä hem-de wagtly-wagtynda sanjym edilmä çekilendir. Şeýle hem kitap, maşgalany meýilnamalaşdyrys we çaga dogruş meselelerini jikme-jik açyp görkezýär. Ol diňe bir okyjynyň özüne näme edip biljegine düşünmäge kömek etmän, eýsem onuň haýsy kynçylyklaryň ýörite hünärli saglygy goraýyş işgäriniň ünsüni talap edýänligini anyklamaga hem ýardam berýär. Bu düzediş girizilen täze neşir AIDS, Denge tutgaýy, neşekeşlikdäki ýa-da çaga düşmekdäki gaýra üzülmeler we birinji neşirde seredilen mowzuklaryň häzirkizaman maglumatlary ýaly saglygyň käbir goşmaça kynçylyklaryny hem öz içine alýar.



Bu kitap ... saglyk merkezinden uzakda ýaşayan OBA ÝAŞAJYJSY üçindir. Kitapda giňden ýaýrap başlan köp keselleri anyklap, bejerip we önüni almaklygy bilmegi ýönekeý dilde we suratlarda düşündirilendir.

Bu kitap obada dermanlaryny ýa-da saglyga gözegçilik etmek üçin beýleki serişdeleri satýan OBA DERMANHANASYNYŇ DUKANÇYSY YA-DA DERMANHANAÇYSY üçindir. Kitap aýratyn keseller üçin haýsy dermanlaryň has peýdalydygyny düşündirýär we peýdasyz hem-de howply dermanlaryň ulanylmagynyň önüni alýar, howplulyk we seresaplylyk çärelerini duýdurýar, adaty we häzirki zaman derman serişdelerini paýhasly peýdalanmak barada görkezmeler berýär.



Bu kitap OBA MEKDEBINIŇ MUGALLYMY üçindir. Kitap şikes ýeten adama ýa-da kesellä nähili ideg etmelidigini oňa öwretmäge we tejribe taýdan maslahatlary bermäge kömek eder. Şeýle hem ol ululary we çagalary saglyk, arassaçylyk we iýmittenme kynçylyklary boýunça okatmagyň ýollaryna ugrukdyrar.

Kitap OBA SAGLYGY GORAÝYŞ IŞGÄRLERINE we jemgyýetde adamlaryň saglygy we abadançylygy bilen gyzyklanýan adamlaryň hemmesine niýetlenendir. “Obanyň saglygy goraýyş işgärleri üçin” bölümünde ýerlikli bolan talaplary nähili kesgitlemegiň, şeýle-de bilimlerini paýlaşmagyň we jemgyýetçiligi adamlaryň saglygyny gowulandyrys işine nähili çekmegiň ýollary babatdaky meseleler ara alnyp maslahatlaşylýar.

Kitap ENELERE WE GÖBEGENELERE hem niýetlenendir. Olar kitapdan öýlerde dogrumy kabul etmek, enäniň we çagalaryň saglygyna gözegçiligi alyp barmak hakyndaky peýdaly we anyk, düşünmesi ýeňil bolan maglumatlary tapyp bilerler.

